

కాకి ఒకటి నీళ్ళకు

అవి పల్లాలకు నీళ్ళురాక జనం కళ్ళలోకి నీళ్ళువచ్చి దిగులు పడుతున్న రోజులు.

ఇంటిల్లిపాది రోజూ స్నానం చేయడం లగ్జరీ అయిన రోజులు.

ఆ వీధిలోకి ఎక్కణ్ణుంచో ఒక కొత్త కుక్కపిల్ల వచ్చింది.

గయన ఆ వీధి కుక్కలన్నీ దాని వెంటపడ్డాయి. పాపం! ఆ కుక్కపిల్ల క్షమించండి తప్పయింది వెళ్ళిపోతాను అని తెల్లజెండా వూపినట్టు తోక ముడుచుకుంది. అయినా ఆ కుక్కలు వూర్కోలేదు. మీదపడి రక్కెంత కసితో ఆ కుక్కపిల్లను తరుముతున్నాయి.

ఈ వీధి మాది అన్న దీమాతో తోకలు రిక్కించి మరీ మొరుగుతున్నాయి.

వాటి సంఘిభావం చూడాలంటే ఇలాంటప్పుడే.

ఆ కుక్కపిల్ల.

దానివెంట ఆ వీధి కుక్కలు మొరుగుతూ పడిగెడుతున్నాయి. వాటి కోరపళ్ళు భయంకరంగా రాక్షసులను తలపించేవిగా ఉన్నాయి. వాటి అరుపులు కర్ణకరోరంగా ఉన్నాయి.

ఓ అడుక్కునే అబ్బాయి—

నిండా పదేళ్ళయినా లేవు. చినిగిన గుడ్డలు చింపిరి తల ఎండి పోతున్న గొంతు.

తిండిసంగతి దేవుడెరుగు— ముందు దాహంతో నాలుక పిడుచగట్టుక పోతున్నది.

దాహంతల్లీ కాసిన్ని నీళ్ళు పోయండి అని అడిగితే ఏ తల్లికి మాత్రం వయ, అడుక్కునే ఆ పసికూన మీద అసలే నీళ్ళకు కటకట పడుతున్న కరువు రోజులు! చెంబెడు నీళ్ళు తీరిగ్గా దానం చేయడమంటే మాటలు కాదు. ఎవరి హడావుడిలో వాళ్ళున్నారు. ఎవరి ఆవేదనలో వాళ్ళున్నారు.

గలగలా గోదారి మనకుంది. కళకళలాడే కృష్ణమ్మ మనకుంది. అయినా నీళ్ళకు కరువుంది!

అన్నపూర్ణమ్మలు, దానకర్ణులు కనిపించకపోయినా ఓ దయగలతల్లి కనిపించక పోతుందా కాసిన్ని నీళ్ళు పోస్తే గొంతు తడుపుకుందామని ఆ అబ్బాయి ఓ ఇంటిముందు నుంచున్నాడు.

తరమబడుతున్న కుక్కపిల్ల రయ్మంటూ అతన్ని తాకుతూ దూసుక పోయింది.

దానివెంట ఒకటా, రెండూ అరడజను కుక్కలు లేడిపిల్లను తరుము తున్న నక్కల్లా, పులుల్లా, సింహాల్లా లంఘిస్తూ వచ్చాయి.

తనమీదకే ఆ కుక్కలు వస్తున్నట్లు భయపడి ఆ అడుక్కునే అబ్బాయి సోములు అరుస్తూ పరుగు లంకించుకున్నాడు. పరుగెత్తి పరుగి త్తి కొంతదూరం వెళ్ళి వెనక్కు తిరిగి చూశాడు.

కుక్కలు కనిపించలేదు.

తమ సరిహద్దు రాగానే అవి వెనక్కు వెళ్ళిపోయాయి. తరమబడిన కుక్కపిల్ల సురక్షితంగా తన సామ్రాజ్యం చేరుకుంది.

పరుగు ఆపినా ఇంకా పరుగెడుతున్నట్టే సోములు శరీరం వూగి పోతున్నది. గుండె వేగంగా కొట్టుకుంటున్నది. తనను ఇంకా కుక్కలు తరుముతున్నట్టే బెదిరిపోతున్నాడు. భయంతో వణికి పోతున్నాడు. ఒంటి నిండా చెమటలు పట్టాయి. గొంతు మరింత తడారిపోయింది.

ఆ ప్రాంతంలో వుండటానికే భయపడి నీళ్ళు అడుక్కుని తాగుదా మనె ఆశతో కొత్త వీధిలోకి అడుగుపెట్టాడు. అయినా కుక్కలు తనను ఇంకా తరుముతున్నట్టే అటు ఇటు బెదిరి బెదిరి చూస్తున్నాడు.

ఆకాశం నిర్మలంగా ఉంది. వర్షాకాలంలోకూడా అలా నిర్మలంగా ఉండేకదా జన జీవితానికి నిమ్మలం లేకుండా చేసింది.

అప్పుడప్పుడు ఉరుములు వినిపించినా అవి నాయకుల వాగ్దానాల్లాంటివే ప్రయోజనంలేని ఉరుములు.

నీటికి ఎన్నడూ లేనంత కరువు!

గోడలు నింపేవాళ్ళకు చేతినిండావని. గవర్నమెంట్ డాన్ డాన్ గవర్నమెంటుకు నోటినిండావని మాజీ గవర్నమెంట్ డాన్ డాన్—

ఎవరు డాన్ డాన్. ఎవరు అప్ అప్— ఆలోచించే తీరికలేదు. జనం అలసిపోయారు. అసలే బతుకుల్లో అంతంత తడి ఇప్పుడు నీటి తడికూడా కరువయింది. ఆలోచనలు ఆరుపులు పక్కకుపెట్టి బిందెలు, బకెట్లు చేత వట్టుకొని బోరింగ్ పంపులముందు క్యూల్లో నిల్చున్నారు.

ప్రతి వీధిలోనూ అవే దృశ్యాలు. కంగారుగా అటు ఇటు తిరిగే ఖాళీ బిందెలు, బకెట్లు— దిగాలుపడిన మొహాల్లో జనం.

“—ఈ ప్రపంచం ఎంతో విచిత్రమైనది. ఈ భూగోళమే ఒక వింత గోళం. మూడొంతులు సముద్రం ఒక వంతు మాత్రమే భూమి కనిపిస్తుంది. అందుకే దీన్ని జలగోళం అంటారు.

“మనదేశంలో అపారమైన జలవనరులున్నాయి—”

“కట్టెయిరా ఆ రేడియో” ఆ ఇంటియజమాని కోపంతో అన్నాడు.

“ఆగునాన్నా ఆ తరువాత ఏం చెబుతారో విందాం.” అన్నాడు కొడుకు.

నీళ్ళకోసం ఆ ఇంటిముందు నుంచున్న సోములుకు వారి సంభాషణ విరబడుతున్నది.

“అయినా ఏం లాభం. మనకున్న జలవనరుల్లో మూడొంతులు సముద్రంలో వృధాగా కలిసిపోతున్నాయి.”

“ఏవీటి రేడియోలోనే ఆ మాట!!!”

“అవును నాన్నా—”

“రేడియోకూడా నిజం మాట్లాడుతుందిరా!!!” ఆశ్చర్యంగా అడిగాడు తండ్రి.

“అవును నాన్నా”

‘అయితే రేడియో కట్టేయకురా. ఆతరువాత ఎం చెబుతుంటోంది.’

“మనదేశం—” రేడియో ఆగిపోయింది.

“ఏమయిందిరా?”

“కరెంట్ ఆఫ్ నాన్నా”

“వ్చ! నీళ్ళు లేకపోతే ఎన్ని ఇబ్బందులో చివరికి కరెంటుకూడాకోత.”

“నాన్నా ఇంట్లో నీళ్ళు చుక్కలేదు. బోరింగ్ దగ్గరికి పోతున్నా.”

“జాగ్రత్త నాయనా అక్కడ ఎవరితోనూ గొడవ పెట్టుకోకు.”

తండ్రి కొడుకులు సంభాషణ విన్నాక తనకు ఆ ఇంట్లో నీళ్ళ దొరికే అవకాశం వున్నట్లు కనిపించలేదు. పక్కింటిముందు దీనంగా నిల్చున్నాడు. సోములు.

ఆ ఇంట్లోంచి పొగలు నెగలు వంటింటివికాదు వొంటివి.

రెండు రోజుల్నుంచి ఆ ఇంట్లో భార్యాభర్తలమధ్య ఒకటే గొడవ.

“నీళ్ళ టాంకర్ వచ్చినపుడు అంత పలుచని తెల్లచీర కట్టుకొని నీళ్ళకు పోతావా! భుజంమీద ఎన్ని నీళ్ళు ఒంటిమీద అన్ని నీళ్ళా! తడిసి ముద్దయి బజారున నడిచి నా పరువు తీస్తావా.” అని భర్త.

“ఇన్ని మాటలనకపోతే ఆ నీళ్ళ నువ్వే తేరాదు. నాకేం సరదా అనుకున్నావా బట్టలు తడుపుకొని బజార్లోంచి నీళ్ళు తేవడం? ఎండాకాలంకదా చల్లగా ఉంటుందని తెల్లనూలుచీరె కట్టుకున్నాను. అయినా అప్పుడు టాంకర్ వస్తుందని నాకేం తెలుసు. రోజూ సాయంకాలం వచ్చేది. ఆరోజు మధ్యాహ్నమే వచ్చింది. నేను చీర మార్చుకొని వెళ్లేదాకా టాంకర్ ఉంటుందా

ముందుగా చేరిన అమ్మలక్కలు నన్ను నీళ్లు వట్టనిస్తారా. అందుకే గబగబా వెళ్ళా. నీకోసమేకదా వెళ్ళింది” అని భార్య.

“నా కోసమా!!!”

“కాకపోతే తెచ్చిన నీళ్లన్నీ నేను ఒక్కదాన్నే తాగుతున్నానా? బోరింగ్ నీళ్లు ఉప్పులయినా సరే నేను తాగగల్గు కాని నువ్వు తాగుతావా? స్నానంకూడా చేయవు. నీకోసం అంత కష్టపడి నీళ్లుతెస్తే నన్ను ఇన్ని మాటలంటావా?”

“నేనేమన్నా అబద్ధం మాట్లాడానా చెప్పు. నీచీర తడిసి ముద్దయిందా లేదా?”

“అవునుకాని అది కావాలని చేసినపని కాదుగదా.”

“కాని వీధిన పోయే ప్రతి.”

“చూసే ఆ మూర్ఖులను తిట్టండి పనిపాట చేసుకునే ఆడవాళ్లను అబలగా చూసే పురుగులకు గడ్డి పెట్టండి అంతేకాని నన్నేమన్నా అంటే వూర్కునేదిలేదు.”

“ఊర్కునేదిలేదా అంటే ఏం చేస్తావే? తిడతావా? మీదపడి కొద్దావా” మూలకున్న కర్ర తీసుకొని భార్యమీదికి వెళ్ళాడు భర్త.

ఆమె లబోదిబోమన్నది.

“అమ్మా దాహం” అనే సోములుకు వాళ్లు నీళ్లు పోయగలరా!!!”

పాపం ఆ కుర్రాడు సోములు పిడుచగట్టుకపోతున్న నాలుకతో, ఉమ్మితో బలవంతంగా తడుపుకుంటున్న గొంతుతో మరో ఇంటిముందు గుక్కెడు నీళ్లకోసం దీనంగా నిల్చున్నాడు.

“అమ్మా దాహం—” అనడానికే ఆ అబ్బాయికి గొంతు పెగలటం లేదు.

ఆ ఇంట్లో ఇద్దరన్నదమ్ములు కాపురముంటున్నారు. వారి భార్యలు తోడబుట్టిన అక్క చెల్లెళ్లలా, స్నేహితుల్లా కలిసి ఉంటూ ఇంతకాలం ఆ వీధికే ఒక ఆశ్చర్యకరమైన విషయమైపోయారు.

ప్రస్తుతం వారిమధ్య పచ్చిగడ్డి అది దొరక్కపోతే ప్లాస్టిక్ గడ్డి వేసినా భగ్గుమంటోంది.

చుట్టూ బోరింగ్ లు రావటంవల్ల ఆ ఇంట్లోనిజావి ఎండిపోయింది.

బజారు బోరింగ్ నీళ్లుతేచ్చి డ్రమ్ముల్లో నింపుకుంటున్నారు. రెండిండ్లకు కామన్ బాత్ రూం, లావెటరీ తగాదా ఎక్కడంటే ఒకరి డ్రమ్ముల్లో నీరు మరొకరు వాడుకుంటున్నారని అనుమానం అల్లరి.

రామలక్ష్మణుల్లా కలిసివున్న ఆ అన్నదమ్ములు భార్యల మూలంగా వారి సుగ్రీవుల్లా తగవులకు తయారయ్యారు. కత్తులదాకా వచ్చింది వ్యవహారం.

ఆ తగాదా వింటూ దాహం అని అడగలేకపోయాడు సోములు. అడిగితే గవర్నమెంటు హాస్పిటల్ పాలయ్యేవాడు.

కుక్కల భయంతో పరుగెత్తి పరుగెత్తి కొత్త ప్రాంతంలో అడుగు పెట్టాడు. అడుక్కోడానికి ఆ అబ్బాయి ఎప్పుడూ ఆ వీధికి రాలేదు.

ఆశగా పబ్లిక్ సెల్లవైపు చూశాడు. చుట్టూ ఎక్కడా తడి అనేదిలేదు. ఎండిపోయిన సిమెంట్ గచ్చు తెల్లగా కనబడుతున్నది. పటంమీద నదుల్లా ఆ గచ్చుమీద సల్లనిగీతలు కనిపిస్తున్నాయి. కాకి ఒకటి నల్లామీద కూర్చుని కావుకావుమని అరుస్తున్నది.

దూదంగావున్న బోరింగ్ వైపు చూశాడు సోములు. పావు కిలోమీటరు పొడుగన్నా వుంటుంది నీళ్లకోసం లైను. అక్కడ తనకు గుక్కెడు నీళ్లు దొరుకుతాయా! ఉహు.

రేషన్ షాపులముందుకాని, కొత్త సినిమా బుకింగ్ ముందుకాని, పేరుమోసిన దేవుడి గుడి ముందుకాని, కనీసం పోలింగ్ బూత్ ముందుకాని అంత క్యూ ఉండదు.

ఆకలికంటే దాహం బాధ భరించలేనిది. ప్రాణాలను నిలువనూ లాగేస్తున్నది. తనకు గుక్కెడు నీళ్లెవరు పోస్తారు. నోరువిప్పి అడగాలంటేనే భయంగా ఉంది.

ఒకప్పుడు తినడానికి తిండి దొరక్కపోయినా గవర్నమెంటు పంపు నీళ్లతోనైనా కడుపు నిండేది. ఇప్పుడు అదిలేదు ఇదీలేదు.

పక్షులు ఎంత పుణ్యం చేసుకొని పుట్టాయోకదా దేవుడు వాటికి రెక్కల్ని ఇచ్చాడు. నీళ్లకోసం ఎంత ధూరమున్నా ఎగిరి పోగలవు.

తాను ఓ పిచ్చుకైతే ఏ నీళ్ల డ్రమ్ముమీదో వాలి దాహం తీర్చుకునే బాడు. ఏ చీమనో అయితే తాగి పెట్టిన గ్లాసులోని నీటి బిందువునైనా తాగేవాడు.

దాహం— దాహం— నోరు ఎండిపోతున్నది.

ప్రాణాలు బిగపట్టుకొని కొన వూపిరితో బరువుగా అడుగులు వేస్తున్నాడు సోములు.

గాలి తరునాత నీరేకదా శరీరానికి ముఖ్యం. దాహంతో అలమటింపే సోములు కాళ్లు నీరసంతో వణుకుతున్నాయి. కళ్లకు చీకట్లు కమ్ముతున్నాయి. కళ్లు ఎండిపోయిన గుంటల్లా లోతుకు పోయాయి. నోటిలో కనీసం లాలా జలం కూడా లేదు. గొంతు తడుపుకోడానికి.

బలవంతంగా ఏదో మింగినట్లు చేస్తే రక్తం తగులుతున్నంత చేదుగా ఉంది గొంతు. మంటగాకూడా ఉంది. కళ్లకు కనుగుడ్లె బరువయ్యాయి.

దాహం— భరించలేని దాహం—

అవి ఎంతటి మురికిని శ్చైనా సరే కనిపిస్తే చాలు గొంతు తడుపుకోవాలని ఆశగా— దిగులుగా— దీనంగా చూస్తున్నాడు సోములు.

ఇదివరకటిలా ఆరుబయట నీళ్ల డ్రమ్ములు లేవు. ధనాన్ని, ధాన్యాన్ని దాచుకున్నట్లు నీళ్ల డ్రమ్ములనికూడా ఇళ్లలోనే దాచుకుంటున్నారు జనం.

ఎక్కడో ఒకచోట బాత్‌రూంలముందు ఉన్నా ఆ డ్రమ్ములమీద భద్రంగా మూతలు పెట్టి వున్నాయి.

నీళ్లకోసం జనం ఎంత శ్రమ పడుతున్నారో, ఇబ్బంది పడుతున్నారో దాన్నిబట్టి గ్రహించవచ్చు. శ్రమపడి సంపాదించే వాటినేకదా భద్రంగా దాచుకుంటారు.

బకెట్ నీళ్లు నిండడానికి ఎంత యమయాతన పడుతూ బోరింగ్ పంపు కొట్టాలో ఆబాధ అనుభవించిన వాళ్ల కే తెలుసు.

ఎప్పుడూ ఎండ కన్నెరుగని ఆడపడచులు, బజారులోకి తొంగి చూడటానికే సిగ్గుపడే ఆడపడుచులు, నడివీధిలో ఆ బోరింగ్ పంపు కొట్టడానికి వంగి, లేస్తూ ఎంత అవస్థ పడుతున్నారో—

సోములు నోట మాటలేదు. గొంతు పెగిలే శక్తిలేదు. పెదవులు దూప— దూప— అన్నట్టు కదులుతున్నాయి.

ఇండ్ల బయట ఉండే నీళ్ల డ్రమ్ములకోసం, నీటి తొట్లకోసం బకెట్ల కోసం ఆశగా చూశాడు. ఎక్కడో ఒకచోట కనిపించే వాటిమీద బరువైన మూతలున్నాయి.

ఆ మూత తీసేలోపలే ఎవరైనా చూశారంటే, ఒంట్లో వొణుకుపుట్టింది తన్నులు- డొక్కలో- మొహంమీద- మూతిమీద- తలమీద- రక్తం-రక్తం.

“అమ్మా—” భారంగా కళ్లు మూసుకున్నాడు. సోములు దాహం భరించలేని దాహం.

రెండు రోజుల్నుంచి తిండి లేకపోయినా ఓర్చుకున్నాడు. కాని పొద్దుటి నుంచి గుక్కెడు నీళ్ల కోసం యమయాతన పడుతున్నాడు.

విపరీతమైన ఎండ. భగభగమండుతున్న ఎండ మాడు కాలిపోతున్నది. శోషవచ్చి ఏ క్షణంలోనో పడిపోయేట్టుగా ఉన్నాడు సోములు.

మూతలు పడుతున్న కళ్లకు చీకటవుతున్న ఆ కళ్లకు ఓ దృశ్యం కనిపించింది. బలవంతంగా కళ్లు విశాలం చేసుకొని చూశాడు.

ఆ ఇంటి పక్కన లావెటరీ ముందు సగం వరకు పగిలిపోయిన ఓ పాత సిమెంటు తొట్టి ఉంది. అప్పుడే ఆ ఇంటామె లావెటరీ నుంచి బయటికి వచ్చింది. తొట్టిలోని నీళ్లు లావెటరీలో పోసి కాళ్లు కడుక్కొని లోనికి వెళ్ళింది. సోములుకు పోతున్న ప్రాణాలు లేచి వచ్చినట్లయింది. ధైర్యం కూడగట్టుకొని ఆశగా అటువైపు అడుగులో అడుగు వేసుకుంటూ వెళ్ళాడు.

అది ఏ తొట్టి? అందులో నీళ్లెలా ఉన్నాయి? అదంతా అప్రస్తుతంనీళ్లు

కనిపించాయి. అంతే చాలు, అందులోని మురికి — చెత్తా — చెదారం. ఈగలు, దోమలు, పురుగులు అవేవీ కంటికి కనిపించలేదు.

ఆ తొట్టిలోని నీళ్ళలో ఓ ప్లాస్టిక్ చెంబు ఉంది.

అబగా ఆ చెంబుతో నీళ్ళు ముంచి నోటిదగ్గర పెట్టుకోబోయాడు.

“ఒరేయ్ ఎవడావీడు?” అన్న మాటలు వినిపించాయి.

అదిరిపడి చూశాడు.

ఆ వీధిలో అడుక్కునే పిల్లలు.

చేతిలోని చెంబు జారిపడింది.

గబుక్కున వంగి మళ్ళీ చేతిలోకి తీసుకున్నాడు.

వీధిలో కొత్త బిచ్చగాడ్ని చూస్తే పాతవాళ్ళు సహించరు. అసలేక రుపు రోజులు తమకు దొరికేదే అంతంతమాత్రం మరో కొత్తవాడువచ్చి చేరాడంటే ఆ దొరికేదికాస్త ఎక్కడ తన్నుకుపోతాడేమోనని భయం.

“అరేయ్ ఇక్కణ్ణుంచి పోతావాలేదా?”

“తన్నుండ్లిరా లంఘికొడుకుని.”

“ఏ వాడరా నీది?”

తనమీదికి వస్తున్నవాళ్ళను చూసి బెదిరిపోయాడు సోములు. అతి భయంకరంగా కనిపించారు వాళ్ళు చిక్కితే పీక్కుతినేలాగున్నారు.

శక్తినంతా కూడదీసుకొని పరుగు లంకించుకున్నాడు. ఆ బెదురులో చేతిలోని చెంబును అక్కడ పడేయడం మరచిపోయాడు.

చెంబుతోసహా పరుగెత్తుతున్నాడు.

అప్పుడే బయటికివచ్చిన ఆ ఇంటి ఇల్లాలు చెంబుతో పారిపోతున్న ఆ కుర్రాడిని చూసి “దొంగ దొంగ” అని అరిచింది.

వీధిలోని నలుగురు పరుగెడుతున్న ఆ కుర్రాడి వెంట పడ్డారు.

తనను పట్టుకుంటారు. చిత్రవధ చేస్తారు. అని ముందు వెనుక చూడ కుండా బలంకొద్ది పరుగెత్తుతున్నాడు సోములు. వేగంగా- వేగంగా- పడి

పోతున్నా - కళ్ళకు చీకట్లు కమ్ముతున్నా - పరుగు పరుగు పరుగు ఎటు
పరుగెత్తుతున్నది తెలియదు.

ఎదురుగా వస్తున్న నీళ్ళటాంకర్ మోటార్కు సడన్ బ్రేకులు పడలేదు.
డ్రైవర్ దృష్టిలో పడేలోపలే ఆ కుర్రాడిమీదుగా నీళ్ళ టాంకర్ వాహనం
దూసుకుపోయింది.

కెవ్వన కేక.

తల చితికిపోయింది. రక్తం మడుగు.

సోములు రక్తం మడుగులో గిలగిలా కొట్టుకొని ప్రాణాలు విడిచాడు.

కాకి ఒకటి కరెంటు తీగమీదవారి జాలిగా చూస్తోంది.

(ఆంధ్రభూమి మంత్రి - ఏప్రిల్ 1988)

